

Кой иска да удължи разрешителното на глифозата? (Част 1)

Автор(и): Нора Иванова, Редактор Растителна Защита /РЗ/

Дата: 16.03.2016

Предложението на ЕК да удължи разрешителното на активното вещество глифозат за следващите 15 години събуди остра критика в европейските парламентарни среди и неправителствените екологични организации, като насочив вниманието отново към свободната интерпретация на закони и норми. Последните резултати от изследването на вредността на глифозата върху живите организми и околната среда поставиха под сериозно съмнение процеса на взимане на решения на европейските институции, които сляпо следват корпоративни интереси и рискуват здравето на собствените си граждани.

Глифозатът е едно от най-често използваните химични вещества, на които са базирани голяма част от разрешените и употребявани всъвета широкоспектрни хербициди. Според европейското законодателство на всеки 10 години разрешителните на препаратите за растителна защита трябва да бъдат обстойно проверявани за тяхното качество и въздействие върху околната среда от независими експерти и чак след това допускани отново на пазара за конкретен период от време.

Световната здравна организация срещу Европейския орган за безопасност на храните

На практика още през 2012 година изтича старото разрешително на глифозата, който през 1970 г. е патентован под търговското наименование Roundup на фирмата Монсанто. За получаване на следващо европейско одобрение през май на 2012 г. американската компания предоставя на Федералния институт за оценка на риска в Берлин пет научни доклада, в които опитни мишки са третирани с глифозат. Предварителните заключения на Монсанто са, че веществото е безопасно и няма канцерогенен ефект.

Битката за или против глифозат, която през последните години прерастна в борба с американския агро картел, беше преместена за средата на 2015 г., когато най-накрая Европа, в лицето на Европейската комисия, трябваше да излезе с крайно решение за този оспорван хербицид. Особено след скандалните доказателства на Международната агенция за изследване на рака и Световната здравна организация, където глифозатът е посочен като генотоксичен, общото настроение клонеше към неговата безусловна забрана. Или поне логиката на нещата подсказваше друго развитие на събитията, докато не се появи в края на 2015 г. докладите на Европейския орган за безопасност на храните (EFSA) и на Федералния институт за оценка на риска (BfR), които категорично отхвърлиха възможността глифозата да има пряко или косвено влияние върху човешкото здраве. Научната оценка на 96 международни независими експерти в областта на раковите изследвания бяха обявени за "неприемливи, фундаментално погрешни и имащи за цел обществена заблуда".

Брюксел – 7-8 март 2016

На срещата на националните експерти, която се състоя на 7-ми и 8-ми март в столицата на Белгия, отново не се стигна до конкретно решение. Съдбата на глифозата ще остане неясна поне до края на месец май, когато експертите „окончателно“ ще произнесат своята присъда. Въпреки липсата на резултати, европейската партия на Зелените, които подкрепиха различни граждански инициативи "анти-глифозат" през последните седмици, смята че отлагането на решението е единственият път към победата, защото през следващите два месеца ще бъдат иницирани нови изследвания на активното вещество. Те вероятно ще докажат, че глифозатът не е невинен. Дали? Едно е ясно, че голям процент от европейските страни определено предпочитат да седят в удобните си брюкселски кресла и да не се обвързват с конкретна позиция, задоволявайки се със статуса „въздържал се“.

Липсана прозрачност

“Европейската комисия иска да увеличи разрешителното на глифозата за още 15 години. С това своедействие Комисията ще наруши не само принципа на безопасност, заложен в Договора на Декларацията от Рио де Жанейро за околната среда и развитие, но и ще пренебрегне напълно изследванията на международните контролни органи, които доказаха в края на миналата година, че използването на глифозат води до потенциални генетични мутации и повишен риск от рак”, заяви в своето изложение Мартин Хойслинг, говорител на Зелените в Европейския парламент в Брюксел миналата седмица.

Това поставя под съмнение процеса на взимане на решения на европейските институции, които следват корпоративни интереси, и рискуват здравето на собствените си граждани. Липсата на единно мнение не само в общите изследователски доклади, но и в конкретните действия на Европейската комисия подчертава несполучливия модел на взимане на решения в Общността. Защото днес един хербицид, утре предстои битката за генномодифицираните растения, а след 10 години въображението ни вероятно няма да достигне за какво ще спорят надправителствените организации.

Следва...